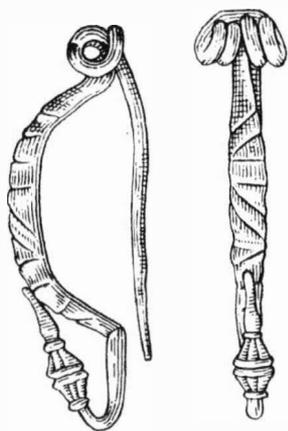

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

BRNO 1973

Beendet wurde auch die Untersuchung des mittelalterlichen im Hohlweg eingetieften Pfades, bei den Häusern des Dorfes Horní Krčmy befand sich eine spätmittelalterliche Lehmgrube mit Ziegeleiöfen aus dem 17.—18. Jahrhundert. Der am besten erhaltene Feuerherd hatte eine regelmässige rechteckige Form mit den Ausmassen von 540 × 460 cm, der Boden war eben, mit Spuren von Schubkarrenrädern, die Kuppel gehört zum Meilertypus.

MLADOHRADIŠTNÍ POHŘEBIŠTĚ V NOVÉM PODDVOROVĚ

(okr. Hodonín)

ZDENĚK KLANICA, AÚ ČSAV BRNO

(Tab. 46)

V rámci systematického dohledu nad plánovanými zemními pracemi v oblasti Hodonína byli dne 30. X. 1972 vysláni pracovníci výzkumné základny AÚ ČSAV v Mikulčicích na prohlídku trasy plynovodu v katastru obce Nový Poddvorov. Při procházení ještě nezasypané rýhy s položeným potrubím se zjistily porušené hroby v trati „Podkovné“, ležící východně od obce. Při záchraňovacím výzkumu odkryl technik AÚ R. Skopal s dalšími pracovníky celkem 13 kostrových hrobů.

Hrob 1. V hloubce 90 cm pod povrchem ležela kostra s rukama podél těla v orientaci JZ—SV. Vedle levé pánevní kosti se našla bronzová esovitá záušnice, pod chodidlem levé nohy stříbrná mince a železný nůž, dlouhý 13,8 cm.

Hrob 2. V hloubce 60 cm pod povrchem byla odkryta porušená kostra v orientaci JZ—SV. Přibližně uprostřed horní poloviny hrudi nalezena stříbrná mince.

Hrob 3. V hloubce 65 cm pod povrchem kostra s rukama podél těla, orientovaná přibližně JZ—SV. Těsně za lebkou se našla stříbrná mince.

Hrob 4. Bez nálezů.

Hrob 5. Bez nálezů.

Hrob 6. V hloubce asi 55 cm pod povrchem ležela na zádech s rukama podél těla kostra dospělého jedince, orientovaná JZ—SV. V mezeře mezi kostmi levé nohy a okrajem hrobové jámy byla nalezena silně porušená kostra malého dítěte. V severozápadním rohu hrobové jámy se našla stříbrná mince.

Hrob 7. Bez nálezů.

Hrob 8. Bez nálezů.

Hrob 9. V hloubce 87 cm pod povrchem ležela dětská kostra orientovaná přibližně JZ—SV. V místech dlaní pravé ruky nalezena stříbrná mince.

Hrob 10. V hloubce 82 cm pod povrchem nalezena kostra s pravou rukou podél těla; levá dlaň leží na pánvi. Orientace JZ—SV. Nad pánví nalezena železná šipka s trnem, mezi články prstů pravé ruky stříbrná mince.

Hrob 11. V hloubce 87 cm pod povrchem nalezena kostra, orientovaná JZ—SV. Levá ruka položena podél těla, pravá dlaň je na pánvi. Těsně za lebkou nalezena bronzová esovitá záušnice, plátovaná stříbrem.

Hrob 12. V hloubce 74 cm pod povrchem ležela kostra v orientaci JZ—SV. Pravá ruka je podél těla, levá směřuje do středu pánve. Těsně za lebkou nalezena bronzová esovitá záušnice plátovaná stříbrem, mezi články prstů pravé ruky ležela stříbrná mince.

Hrob 13. Bez nálezů.

Ve třinácti hrobech, z nichž některé byly silně rozrušeny plynovodním potrubím, byly nalezeny ve třech (hr. 1, 11, 12) případech esovité záušnice, v sedmi (hr. 1, 2, 3, 6, 9, 10, 12) případech mince. Dvě esovité záušnice jsou bronzové o průměru kolem 1,5 cm, třetí plátovaná stříbrem má průměr 2 cm. Mince nebyly dosud laboratorně zpracovány, proto se zatím nemohly ani určit. Předběžně lze říci, že se mezi nimi vyskytují ražby uherského krále Ondřeje (1046—1061), což nám spolu s esovitými záušnicemi umožňuje datovat pohřebiště do druhé poloviny XI. století. Hřbitov, jehož část byla zkoumána, patřil pravděpodobně k městečku Poddvorov, připomínanému r. 1261 jako majetek velehradského kláštera a zničenému za válek mezi Jiřím Poděbradským a Matyášem Korvínem.

Zbytky tohoto městečka lze vidět mezi pohřebištěm a dnešním Novým Poddvorovem v trati nazývané Kostelisko; zachovaly se zde dokonce — jak se zdá — i zbytky opevnění.

Jungburgwallzeitliches Gräberfeld in Nový Poddvorov (Bez. Hodonín). Im Rahmen der systematischen Aufsicht über die geplanten Terrainarbeiten im Raume von Hodonín wurden am 30. X.

1972 Mitglieder der Expedition des AÚ ČSAV in Mikulčice auf eine Untersuchung der Gasleitungsstrasse im Kataster der Gemeinde Nový Poddvorov ausgesandt. Bei der Begehung der noch nicht verschütteten Rinne mit gelegter Leitung wurden gestörte Gräber in der Flur „Podkavné“ festgestellt, die östlich der Gemeinde liegt. Bei der Bergung deckte der Grabungstechniker des AÚ R. Skopal mit weiteren Mitarbeitern insgesamt 13 Skelettgräber ab. In den Gräbern, von welchen einige stark durch die Gasleitung gestört waren, fand man in drei Fällen (Gr. 1, 11, 12) S-förmige Schläfenringe, in sieben (Gr. 1, 2, 3, 6, 9, 10, 12) Münzen. Zwei S-förmige Schläfenringe sind aus Bronze und haben einen Durchmesser um 1,5 cm, der dritte ist mit Silber plattiert und hat einen Durchmesser von 2 cm. Die Münzen waren bis jetzt laboratorisch noch nicht bearbeitet worden, daher kann man sie nicht näher bestimmen. Vorläufig kann gesagt werden, dass unter diesen, Prägungen des ungarischen Königs Andreas (1046—1061) vorkommen, was uns gemeinsam mit den S-förmigen Schläfenringen ermöglicht, das Gräberfeld in die zweite Hälfte des XI. Jahrhunderts zu datieren. Der Friedhof, dessen Teil untersucht wurde, gehörte vermutlich zu dem Städtchen Poddvorov, welches im Jahre 1261 als Besitz des Klosters von Velehrad erwähnt wird und in den Kriegen zwischen Jiří von Poděbrad und Mathias Corvinus vernichtet wurde. Die Überreste dieses Städtchens kann man zwischen dem Gräberfeld und dem heutigen Nový Poddvorov in der Flur Kostel.sko sehen; hier blieben sogar — wie es scheint — auch Reste der Befestigung erhalten.

NÁLEZ MLADOHRADIŠTNÍHO HROBU V PŘEROVĚ (okr. Přerov)

MARIE JAŠKOVÁ, Vlastivědný ústav, Přerov

V Přerově v ulici Šířava byly počátkem r. 1972 při vyhlubování kanalizačních a teplovodních příkopů zjištěny nezřetelné objekty, z nichž bylo získáno něco zlomků mladé hradištní keramiky. Terénní práce se konaly v místech, kde již v r. 1931 byla nalezena v tehdejší Davídkově gruntě (později vodárenský dům) kostra s mladohradištními šperky.¹ V únoru 1972 byl výkopem rozrušen hrob. Kostra byla rozvlečena, takže v původní poloze zůstala jen lebka a levá paže. Hlava směřovala k severozápadu, tělo bylo položeno na zádech. U levého spánku byly nalezeny tři esovité záušnice, u pravého jen jedna. Záušnice jsou zhotoveny z bronzového drátu, jehož jeden konec byl roztepán a svinut v kličku; průměr záušnic je 42—48 mm. Další předměty nebyly nalezeny ani v okolní hlíně.

V prostoru kolem Šířavy byly již několikrát zachyceny pozůstatky hrobů, které byly někdy doprovázeny zlomky keramiky, datované do 11.—12. stol.

Poznámka:

¹ I. L. Červinka, Zpráva v archivu AÚ ČSAV Brno; V. Šikulová, *Pravěk východní Moravy I* 1958, 158.

Fund eines jungburgwallzeitlichen Grabes in Přerov (Bez. Přerov). In Přerov wurde im Feber 1972 in der Šířava Gasse ein jungburgwallzeitliches Grab gestört und zwar an der Stelle, wo bereits im Jahre 1931 ein Skelett mit jungburgwallzeitlichem Schmuck gefunden wurde. In dem entdeckten Grab waren Skelettreste, in Strecklage, mit dem Kopf nach Nordwest orientiert. Auf der linken Seite des Schädels waren drei bronzene S-förmige Schläfenringe, auf der rechten einer (Ø 42—48 mm).

POVRCHOVÉ SBĚRY NA MLADOHRADIŠTNÍ OSADĚ U MUŠOVA (okr. Břeclav)

JOSEF UNGER, Regionální muzeum, Mikulov

Na podzim roku 1972 ohlásil V. Effenberger z Přibic, že po orbě na rozhraní pasohláveckého a mušovského katastru se nachází mladohradištní střepty. Lokalita se nachází 3,5 km severozápadně od Mušova, východně od křižovatky silnice Pohořelice—Mikulov a silnice Pasohlávky—Ivaň. Povrchové nálezy střeptů se koncentrují na okraji inundačního terénu na ploše 200×100 m. Mezi

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulik

Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, A. Životská

Na titulní obálce: laténská spona z Rajhradu

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Evidenční číslo ÚVTEI—73332

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejně

Tab. 46

Nový Poddvorov (okr. Hodonín). Mladohradištní pohřebiště. 1 pohled na vesnici z trati „Podkovné“, v popředí „Kostelisko“; 2 zachranovací výzkum v trati „Podkovné“. — Jungburgwallzeitliches Gräberfeld. 1 Ansicht auf das Dorf von der Flur „Podkovné“, im Vordergrund „Kostelisko“; 2 Rettungsgrabung in der Flur „Podkovné“.